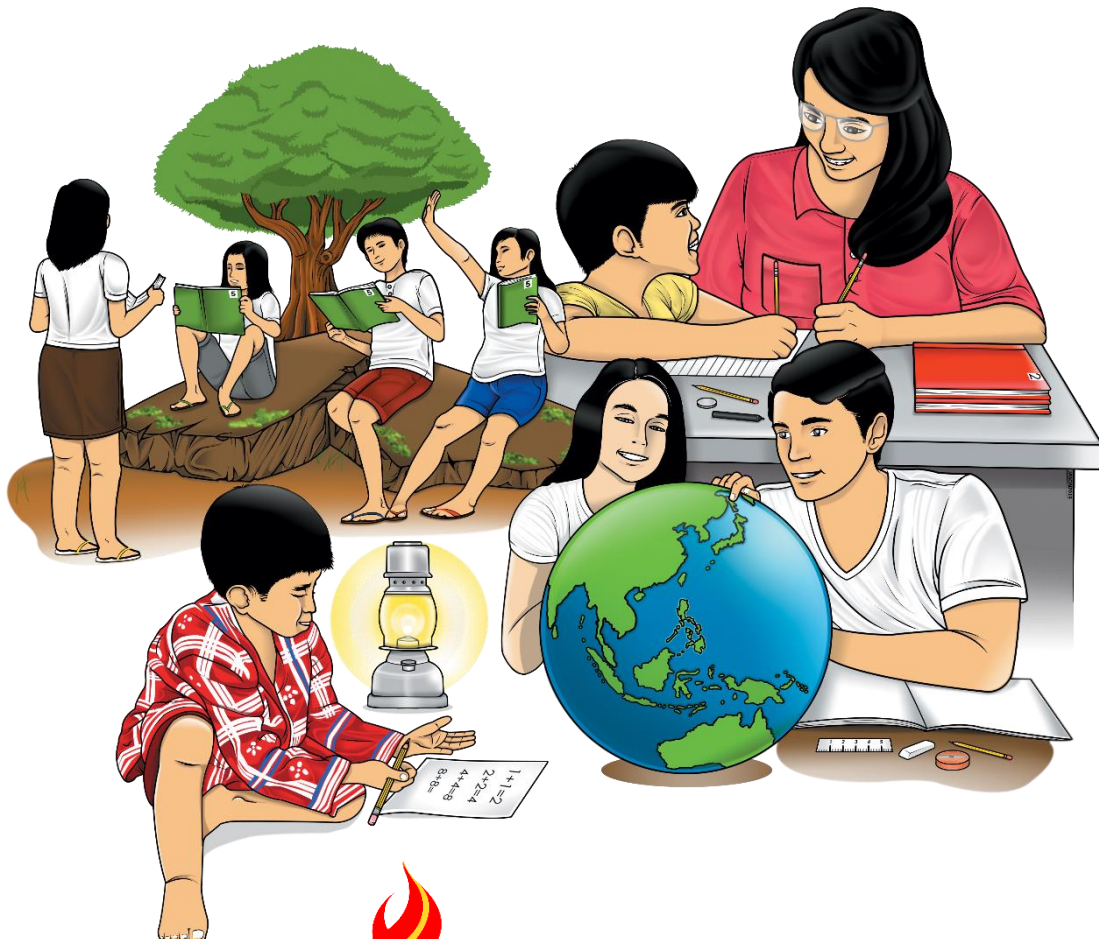

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 5: Paggamit ng Magagalang na Pananalita sa Pagpapaliwanag

Alternative Delivery Mode

Ikalawang Markahan – Modyul 5: Paggamit ng Magagalang na Pananalita sa Pagpapaliwanag

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Cristine M. Manlangit

Editor: Cristy S. Agudera, Lorna C. Ragos

Tagasuri: Romeo A. Mamac, Emma T. Esteban, Bryan Ephraem E. Miguel

Tagawasto: Iris Kristine Mejos

Tagaguhit at Tagalapat: Richard Binas, Jecson L. Oafallas, Maelyne L. Yambao

Tagapamahala: Evelyn R. Fetalvero

Josephine L. Fadul

Janette G. Veloso

Christine C. Bagacay

Analiza C. Almazan

Lorna C. Ragos

Ma. Cielo D. Estrada

Cristy S. Agudera

Mary Jane M. Mejorada

Alma D. Mercado

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region XI

Office Address: F. Torres St., Davao City

Telefax: (082) 291-1665; (082) 221-6147

E-mail Address: region11@deped.gov.ph * lrms.regionxi@deped.gov.ph

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 5:
Paggamit ng Magagalang na
Pananalita sa Pagpapaliwanag

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo.

Alamin

Magandang araw sa iyo aking kaibigan! Kamusta ka na?

Binabati kita, dahil nakarating ka na sa ikalimang modyul ng baitang tatlo.

Sa araling ito, ay matutuhan mo ang paggamit ng magagalang na pananalita sa pagpapaliwanag.

May mga pagsasanay akong inihanda para sa iyo upang mahasa ang iyong kaalaman tungkol dito. Basahin mong mabuti ang panuto sa bawat bahagi at isulat ang iyong mga sagot sa sagutang papel.

Kung nahihirapan kang magbasa sa mga gawain, tawagin mo ang iyong magulang, guro o sinomang kasama mo sabahay at magpatulong ka sa kanya.

Pagkatapos ng modyul na ito, ikaw ay inaasahang:

- nagagamit ang magagalang na pananalita sa angkop na sitwasyon sa pagpapaliwanag (**F3PS-IIb-12.5**).

Subukin

Gawain ng Magulang/Guro

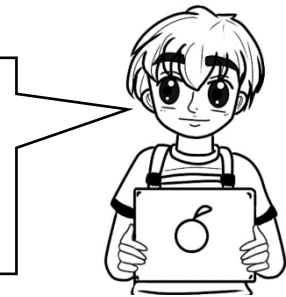
- Gabayan ang bata sa pagbabasa. Kung ang bata ay hirap sa pagbabasa, maaari mo siyang sabayan o basahin sa kanya nang malakas ang bawat pahayag.

Gawain ng Mag-aaral

- Sagutin ang gawain

Gawain 1

Panuto: Isulat mo sa iyong sulatang papel ang mga pahayag na nagsasabi ng maagaalana na pananalita.

Magandang araw po sa inyo.

Umalis ka nga sa harapan ko!

Umuwi ka na sa bahay ninyo.

Ako po ay nagagalak na makilala ka.

Wala kang pakialam kung ano man ang gagawin ko!

Tuloy po kayo sa aming munting tahanan.

Pasensiya na po. Hindi ko po sinasadya.

Aalis na po ako inay para hindi ako mahuli sa aming klase.

Aralin

1

Paggamit ng Magagalang na Pananalita sa Pagpapaliwanag

Balikan

Gawain ng Magulang/Guro

- Gabayan ang bata sa pagbabasa.
- Ipaliwanag sa kanya ang gagawin.

Gawain ng Mag-aaral

- Makinig sa direksyon ng iyong magulang o guro
- Sagutin ang gawain

Gawain 2

Panuto: Piliin mo sa loob ng kahon ang angkop na magagalang na pananalita na ipinapakita sa larawan. Isulat ang iyong sagot sa iyong papel.

1

- a. Mano po, lola.
- b. Bakit ka ba nandito, lola?
- c. Magandang araw.

2

- a. Ano ba itong binigay mo?
- b. Maraming salamat po.
- c. Maganda ba ito?

3

- a. Sino ang nag-imbita sa iyo dito?
- b. Halika, tumuloy ka sa aming bahay.
- c. Hindi ka imbitado dito?

4

- a. Diyan ka lang nay!
- b. Huwag niyo akong susundan.
- c. Paalam po, inay.

5

- a. Magandang araw din sa iyo, Lito.
- b. Hoy, hintayin mo nga ako.
- c. Ang bilis mo namang maglakad.

Tuklasin

Gawain ng Magulang/Guro

- Gabayan ang bata sa pagbabasa. Kung siya'y nahihirapan, maaari mo siyang sabayan o basahin sa kanya nang malakas ang kuwento at gawain.

Gawain ng Mag-aaral

- Makinig sa direksyon ng iyong magulang o guro
- Sagutin nang tapat gawain

Basahin mo ang kuwento sa
susunod na pahina.
Pagkatapos, sagutin mo ang
mga tanong sa ibaba.
Isulat ang iyong sagot sa
papel.

Ang Batang Matapat

Isinulat ni: Cristine M. Manlangit

Si Lani ay walong taong gulang at nasa ikatlong baitang. Likas sa kaniya ang pagiging matapat kung kaya ay pinagkakatiwalaan siya ng kaniyang guro at mga kaklase. Tinuruan siya ng kaniyang mga magulang ng mabubuting asal at isa na rito ang pagiging matapat sa kapwa.

Isang araw habang siya ay naglilinis sa silid-aralan ay natapik niya ang plorera ng kaniyang guro. Kinabahan si Lani dahil baka pagalitan siya ng kaniyang guro. Pagdating ng kaniyang guro ay ipinaliwanag niya kaagad ang mga pangyayari.

“Patawarin mo po ako Bb. Reyes. Hindi ko po sinasadyang mabasag ang inyong plorera,” pagpapaliwanag ni Lani.

“Naglilinis po kasi ako nang bigla kong natapik ang inyong plorera. Hindi ko po talaga sinasadya Bb. Reyes,” dagdag pa ni Lani.

“Okay ka lang ba? Wala ka bang sugat?, ” pag-aalala ni Bb. Reyes.

“Okay lang po ako Bb. Reyes, hindi naman po ako nasugatan,” malungkot na sabi ni Lani.

“Huwag ka nang malungkot Lani, okay lang hindi mo

Gawain 3

Panuto: Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang pamagat ng kuwento?
 - A. Ang Batang Makulit
 - B. Ang Batang Mabait
 - C. Ang Batang Matapat

2. Sino ang batang matapat?
 - A. Lani
 - B. Kris
 - C. Ana

3. Bakit siya tinawag na batang matapat?
 - A. dahil mabait siya
 - B. dahil nagsasabi siya ng totoo
 - C. dahil sinungaling siya

4. Ano ang nabasag ni Lani?
 - a. Ang baso ng kaniyang guro.
 - b. Ang relo ng kaniyang kaklase.
 - c. Ang plorera ng kaniyang guro.

5. Kung ikaw si Lani, ano ang nararapat mong gawin?
 - A. Hindi ko sasabihin ang nangyari.
 - B. Sasabihin ko ang totoo at hihingi ng tawad.
 - C. Aalis ako at magpapanggap na walang nangyari.

Suriin

Pag-aralan ang mga pahayag na nasa kahon.

1. Patawarin mo **po** ako Bb. Reyes
2. Hindi ko **po** sinasadyang mabasag ang inyong plorera.
3. Naglilinis **po** kasi ako nang bigla kong natapik ang inyong plorera.
4. Okay lang **po** ako Bb. Reyes, hindi naman po ako nasugatan.
5. Hindi ko **po** napansin ang plorera.

Ang mga pahayag na nasa kahon ay nagpapakita ng paggamit ng mga **magagalang na pananalita sa papapaliwanag**.

Ang **magagalang na pananalita** ay ginagamit sa iba't ibang pamamaraan. Ang paggamit ng mga ito ay nagpapakita ng paggalang sa taong kausap o nakasasalamuha. Kinakailangan ang paggamit ng magagalang na pananalita sa angkop na sitwasyon lalo na kapag tayo ay nagpapaliwanag.

Ang paggamit ng **po** at **opo** ay isa sa mga paraan ng pananalita na nagpapakita ng pagiging magalang sa ating mga nakatatanda o sa ating kapwa. Maaaring maipakita ang paggalang sa pamamagitan ng pagsasalita ng malumanay.

Halimbawa:

Sitwasyon:

Hindi ka nakapasok sa paaralan kahapon dahil nagkasakit ang iyong nanay.

Paano mo ito ipapaliwanag sa iyong guro?

Bakit ba hindi ka pumasok sa paaralan kahapon?

Ipagpaumanhin niyo po ma'am, hindi po ako nakapasok kahapon dahil inalagaan ko po ang nanay kong may sakit .

Makikita rito na ang bata ay nagpapaliwanag sa kaniyang guro gamit ang magagalang na pananalita.

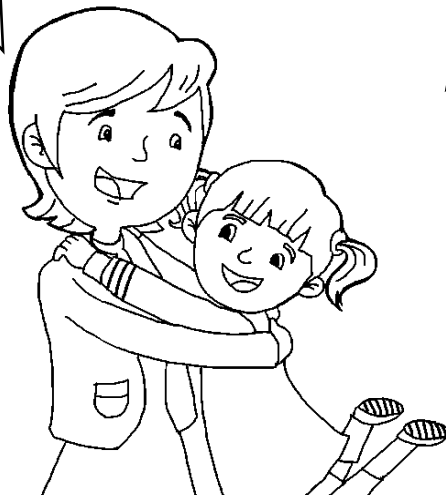
Halimbawa:

Sitwasyon:

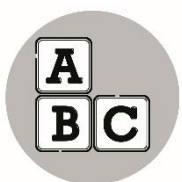
Natagalan ka sa pag - uwi dahil nag- ensayo kayo ng iyong mga kaklase para sa gagawing presentasyon bukas. Paano mo ito ipapaliwanag sa iyong nanay?

Bakit ngayon ka lang nakauwi, anak?

Pasensiya **po** inay. Natagalan **po** ako ng pag - uwi kasi nag - ensayo pa **po** kami ng aking mga kaklase para sa aming presentasyon bukas.

Makikita rin dito na ang bata ay nagpapaliwanag sa kaniyang nanay gamit ang magagalang na pananalita sa pakikipag - usap.

Pagyamanin

Gawain ng Magulang/Guro

- Gabayan ang bata mga gawain. Tulungan siya kung nahihirapan, maaari mo siyang sabayan o basahin sa kanya nang malakas ang mga pahayag.

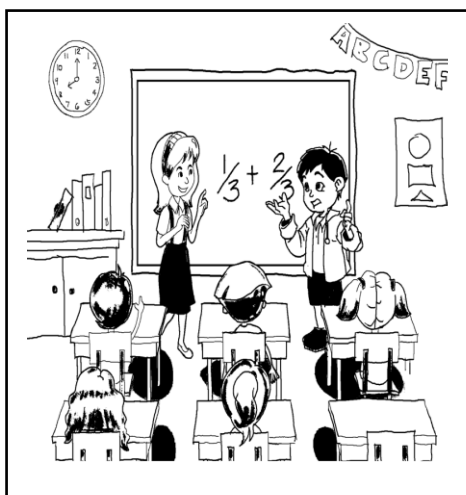
Gawain ng Mag-aaral

- Sagutin nang tapat gawain

Gawain 4

Panuto: Piliin ang angkop na magagalang na pananalita sa sumusunod na sitwasyon. (Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel).

Isulat ang letra ng iyong sagot sa sagutang papel.

1. Nahuli sa klase si Lando dahil nasira ang kaniyang bisikleta sa daan. Paano niya ito ipapaliwanag sa kaniyang guro?
 - a. Wala kayong pakialam kung mahuli man ako sa klase.
 - b. Patawad po ma'am, nasiraan po kasi ako ng bisikleta sa daan.
 - c. Nahuli ako dahil nasiraan ako ng bisikleta.

2. Nabangga mo ang isang matanda sa iyong pagmamadali. Ano ang iyong sasabihin?
- Kasalanan mo! Hindi ka kasi tumitingin sa dinadaan mo!
 - Huwag kang nakaharang
 - Pasensiya na po nay. Nagmamadali po kasi ako.

3. Tinanong ka ng iyong tatay kung bakit gising ka pa na napakalalim na ng gabi. Ano ang sasabihin mo?
- Nag-aaral pa po kasi ako sa aking mga aralin tay.
 - Hindi ako makatulog!
 - Wala kayong pakialam sa akin.

4. Nabasag mo ang plorera ng iyong ina. Paano mo ito ipapaliwanag sa kaniya?
- Hindi ko po kasalanan iyan.
 - Hindi ako ang may gawa niyan!
 - Patawarin niyo po ako inay. Hindi ko po sinasadya.

5. Inimbitahan ka ng iyong kaibigan sa kaniyang kaarawan. Paano mo ito ipapaalam sa iyong ina?
- Payagan niyo akong dumalo sa kaarawan ng aking kaibigan!
 - Dadalo ako sa kaarawan
 - Gusto ko pong dumalo sa kaarawan ng aking kaibigan. Sana po ay payagan niyo ako inay.

Isaisip

Gawain ng Magulang/Guro

- Gabayan ang bata sa pagbasa ng bawat aytem. Para sa batang hirap sa pagbabasa, maaring basahin sa kaniya nang malakas ang bawat aytem at pasagutan ito.
- Ipaliwanag sa kanya ang gagawin.

Gawain ng Mag-aaral

- Sagutin ang gawain

Gawain 5

Panuto: Punan mo ng angkop na salita ang bawat patlang upang mabuo ang ipinahahayag nitong diwa. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ang 1) _____ na pananalita ay ginagamit sa iba't ibang pamamaraan. Ang paggamit ng mga ito ay nagpapakita ng 2) _____ sa taong 3) _____ o nakasasalamuha.

Maipapakita ang paggalang sa pamamagitan ng pagsasabi ng 4) _____ sa taong kausap. Maaaring maipakita ang paggalang sa pamamagitan ng pagsasalita ng 5) _____.

Isagawa

Gawain ng Magulang/Guro

- Gabayan ang bata sa pagbasa ng bawat aytem. Para sa batang hrap sa pagbabasa, maaring basahin sa kaniya nang malakas ang bawat aytem at pasagutan ito.
- Ipaliwanag sa kanya na kapag ang bata ay nakikipag-usap sa nakatatanda sa kaniya, kailangang gumamit siya ng magagalang na pananalita.

Gawain ng Mag-aaral

- Makinig sa direksyon ng magulang o guro
- Sagutin ang gawain

Gawain 6

Panuto: Tukuyin mo ang mga pahayag na gumagamit ng magagalang na pananalita sa pagpapaliwanag. Isulat ang tsek (/) kung ito ay gumagamit ng magagalang na pananalita at ekis (X) kung hindi. Isulat ang iyong sagot sa papel.

1

Nanay: “Anak, kumusta ang iyong pagsusulit?”

Anak: “Okay naman po, inay. Mataas po ang aking nakuhang marka.”

2

Gng. Ramos: Ana, ano ang ginagawa mo?”

Ana: “Magandang araw po Gng. Ramos. Ako po ay nagbabasa ng aklat.”

3

Ale: "Bata, puwede bang magtanong? Saan dito ang daan patungong kantina?"

Bata: "Naku ale! magtanong ka sa iba!"

4

Nanay: "Anak, bakit maaga kang gumising ngayon?"

Anak: "Mayroon po kasi kaming gagawing proyekto ngayon inay sa bahay ng aking kaklase."

5

Bunso: "Paumanhin po manong, hindi ko po sinasadyang mabangga kita. Nagmamadali po kasi ako sa paglalakad kaya hindi kita nakita."

Manong: "Okey lang bata basta sa susunod mag-iingat ka."

Tayahin

Gawain ng Magulang

- Gabayan ang bata sa pagsagot ng mga Gawain.
- Basahin sa kaniya ang bawat aytem kung kinakailangan.

Gawain ng Mag-aaral

- Basahin at sagutin ang bawat bilang

Gawain 7

Panuto: A. Iguhit mo ang masayang mukha 😊 kung ang pahayag ay gumagamit ng magagalang na pananalita at malungkot na mukha ☹ kung hindi. Isulat ang sagot sa malinis na papel.

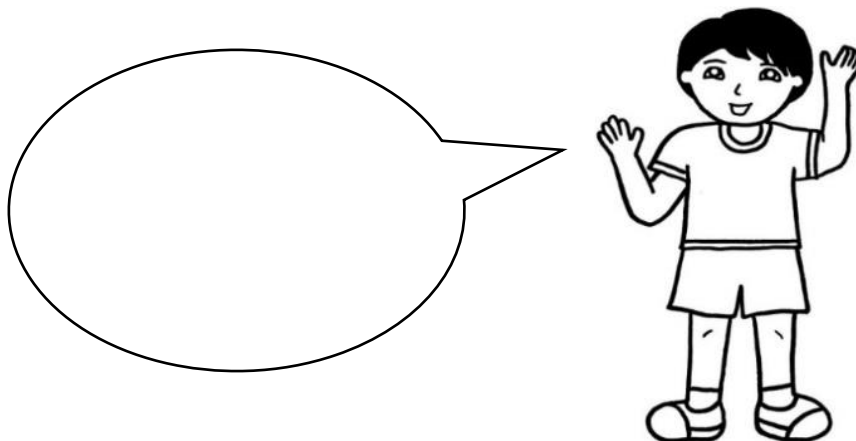
_____ 1. "Ako po ay masaya na nakapunta kayo sa aking kaarawan."

_____ 2. "Ibigay mo sa akin ang sapatos ko."

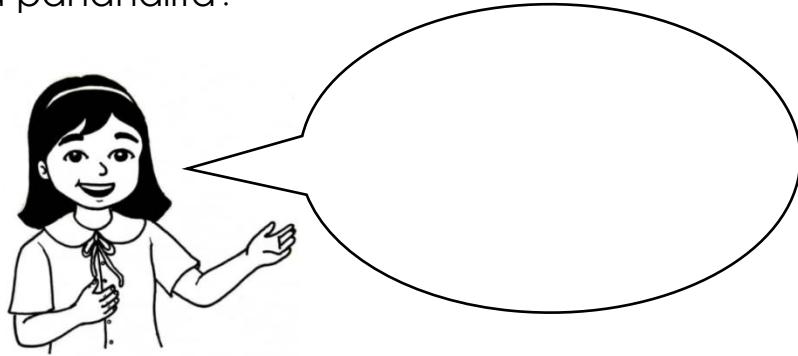
_____ 3. "Pupunta po muna ako ng tindahan dahil may bibilhin ako."

Panuto: B. Isulat sa lobo ng diyalogo ang magagalang na pananalita na angkop gamitin sa ibinigay na sitwasyon. Isulat ang sagot sa malinis na papel.

1. Napagalitan ka ng iyong ama dahil matagal kang nakauwi kagabi. Paano mo ito ipapaliwanag gamit ang magagalang na pananalita?

2. Lumiban ka sa klase kahapon dahil nagkaroon ka ng lagnat. Paano mo ito ipapaliwanag sa iyong guro gamit ang magagalang na pananalita?

Karagdagang Gawain

Panuto: Basahin mo ang mga sitwasyon at ibigay ang angkop na pagpapaliwanag sa mga ito. Isulat ang sagot sa iyong sulatang papel

1. Gusto mong pumunta sa palikuran ngunit nasa pintuan ang iyong guro at ang kaniyang kausap. Ano ang sasabihin mo.
Sagot: _____
2. Nagbigay ng pasulit ang iyong guro subalit naubusan ka na ng papel.
Ano ang sasabihin mo upang ikaw ay makahingi ng papel?
Sagot: _____
3. Nakita ka ng iyong tito sa bahay ng iyong kaklase dahil mayroon kayong gagawing proyekto. Ano ang sasabihin mo sa iyong tito?
Sagot: _____
4. Nakatulog ka sa inyong klase habang nagtuturo ang inyong guro dahil inalagaan mo ang iyong kapatid na maysakit kagabi. Ano ang sasabihin mo sa iyong guro?
Sagot: _____

Susi sa Pagwawasto

<p>Karagdagang Gawain</p> <p>Mga posibleng sagot:</p> <p>1. Ma'am/Sir, maari po ba akong pumunta sa palikuran?</p> <p>Ma'am/Sir, pupunta po muna ako sa palikuran.</p> <p>2. Puwede po bang makahingi ng papel? Pahingi po ako ng papel.</p> <p>3. Magandang araw po Tito. May gagawin po kaming proyekto kaya nandito ako sa aking kklase.</p> <p>4. Patawad po ma'am/sir kung nakatulo ako sa aking klase. Hindi po kasi ako nakatulo ng mayos kagabi dahil indagaan ko po ang aking</p>	<p>Isaisip</p> <p>(Gawain 5)</p> <p>1. Magagala n</p> <p>2. Respeto</p> <p>3. Kausap</p> <p>4. po at opo</p> <p>5. maluman ay</p> <p>Isagawa</p> <p>(Gawain 6)</p> <p>1. /</p> <p>2. /</p> <p>3. x</p> <p>4. /</p> <p>5. /</p> <p>Tayahin</p> <p>(Gawain 7)</p> <p>A.</p> <p>1. 😊</p> <p>2. 😊</p> <p>3. 😊</p> <p>B.</p> <p>Ito ay nakadepend e sa sagot ng mga ma-aaral.</p>	<p>Subukin (Gawain 1)</p> <p>Ako po ay nagagalak na makilala kayo. Tuloy po kayo sa aming munting tahanan. Pansensiya na po. Hindi ko po sinasadya. Aglis na po ako inay para hindi ako mahuli sa aming klase.</p> <p>Baliklan (Gawain 2)</p> <p>1. A</p> <p>2. B</p> <p>3. B</p> <p>4. C</p> <p>5. A</p> <p>Tuklasin(Gawain 3)</p> <p>1. C</p> <p>2. A</p> <p>3. B</p> <p>4. C</p> <p>5. B</p> <p>Pagymahan(Gawain 4)</p> <p>1. B</p> <p>2. C</p>
---	---	---

Sanggunian

Amaflor, A., Agustin, L., Ambat ,A., et al.(2016). Batang Pinoy Ako.
Santa Ana, Manila: Vicarish Publication and Trading, Inc.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph